

Beslut

efter tillsyn av den fristående grundskolan
Pauliskolan i Helsingborgs kommun

Stiftelsen Pauliskolan

2011-01-05

1 (3)

Dnr 44-2010:5816

Tillsyn i den fristående grundskolan Pauliskolan

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Pauliskolan skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Pauliskolan har en något varierande resultatbild över tid, vilket skolan förklarar med att den har en välkomnande inställning till elever i svårigheter. Tanken är att miljön i den lilla skolan med närhet mellan elever och lärare kan främja måluppfyllelsen för elever som inte funnit sig tillräta på andra skolor. Skolinspektionen finner emellertid att det finns ett antal åtgärder skolan behöver vidta för att ge alla elever förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Ett produktivt led i arbetet mot måluppfyllelse är att skolan håller på att utveckla sitt sätt att informera eleverna om målen samt utforma skriftliga omdömen och individuella utvecklingsplaner. Skolan behöver emellertid ytterligare utveckla sina system för att möta alla elevers behov så att resultaten inte blir avhängiga av de förutsättningar enskilda elever har när de kommer till skolan. Ytterligare led bör vara att förbättra kvaliteten i arbetet med särskilt stöd och generellt utveckla arbetet med att anpassa undervisningen till elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. I detta är elevernas inflytande över lärandet ett stort utvecklingsområde.

Enskilda lärares goda insikter i uppdraget utgör en tillgång för skolan då det gäller att åtgärda utvecklingsområdena, som dock behöver komma till uttryck på en organisatorisk nivå. Det är nödvändigt att skolan i sitt kvalitetsarbete lägger stor vikt vid arbetet med elevernas kunskapsutveckling och följer upp såväl resultat som metoder på en skolövergripande nivå. För att kunna kompensera för elevernas olika förutsättningar behöver skolan veta vad den själv tillför och vilka insatser som ger resultat.

Skolinspektionen har mött elever som fått en ny möjlighet genom att börja på Pauliskolan, men det framgår också att miljön när det gäller studiero och kränkande behandling

2011-01-05

2 (3)

Dnr 44-2010:5816

inte är helt säkerställd. Skolan vilar på en kristen värdegrund som också känns igen från läroplanen, men detta i sig är inte tillräckligt för att skolan verkligen också ska omfattas av läroplanens värdegrund. Det målinriktade förebyggande arbetet när det gäller kränkande behandling och respekt för andra människors egenvärde behöver bli mer systematiskt med analys av behov, konkretion i genomförandet och uppföljning. Att till exempel ha regler som inte är förankrade hos eleverna är inte det mest ändamålsenliga sättet att säkerställa en främjande lärmiljö.

Nedan redovisas dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Skolinspektionen har i tillsynen av Pauliskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (9 kap. 2 a § skollagen, Lpo 94 2.2 Kunskaper).
- Skolans ordningsregler är inte förankrade hos eleverna (9 kap. 2 § skollagen, 6 kap. 8 b § grundskoleförordningen).
- Skolan har inte säkerställt att sådant särskilt stöd som behövs ges till alla elever som har svårigheter i skolarbetet (1 a kap. 5 a § förordningen för fristående skolor).

Skolinspektionen har i tillsynen av Pauliskolan identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas

- Rektorn ser inte i tillräcklig utsträckning till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen (9 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Skolan ger inte eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling i tillräcklig utsträckning (1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor).
- Rektorn tar inte i tillräcklig utsträckning ansvar för att regelbundet utvärdera skolans resultat och använda detta underlag för att nå de nationella målen (9 kap. 2 § skollagen, Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling, Lpo 94 2.8 Rektors ansvar).
- Skolan arbetar inte i tillräcklig utsträckning för att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande (9 kap. 2 § skollagen, Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag En likvärdig skola, Lpo 94, 2.2 Kunskaper).

2011-01-05

3 (3)

Dnr 44-2010:5816

- Skolan arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning (9 kap. 2 § skollagen, 4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94 2 Elevernas ansvar och inflytande, Lpo 94 2.3 Riktlinjer).
- Rektorn ser inte i tillräcklig utsträckning till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling, och på motsvarande sätt är arbetet inte tillräckligt dokumenterat i planen mot kränkande behandling (14 a kap. 1, 6–8 § skollagen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).

Bedömningarna redovisas i bilaga 1.

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 5 april 2011.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Per Joel Jarlunger, Maria Mohlin, Annika Mullaart Ed och Alf Johansson.

På Skolinspektionens vägnar

Viveca Serder

Enhetschef

Monika Ivarsson

Undervisningsråd/Föredragande

Kopia till

Helsingborgs kommun

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Pauliskolan

Skolinspektionen, Gasverksgatan 1, 222 29 Lund,

Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 07

www.skolinspektionen.se

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Helsingborgs kommun under hösten 2010 och våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Pauliskolan den 16 november.

Huvudmannen för Pauliskolan får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet. Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från Pauliskolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, de flesta lärarna, två elevgrupper och företrädare för huvudmannen. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Helsingborgs kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Helsingborgs kommun begär in dokument från friskolorna och friskolans elever deltar även i för kommunen gemensamma enkäter. Enligt rektorn har besök på skolan ägt rum för cirka tre år sedan.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Pauliskolan

Pauliskolan	Antal elever
Fristående förskoleklass	4
Fristående grundskola	84

Källa: Pauliskolan

Pauliskolan har sedan starten bedrivit sin verksamhet i östra utkanten av Helsingborg. Den består av en äldre byggnad och några baracker. Huvudmannen har under flera år arbetat på att få till stånd nybyggda lokaler, eftersom det finns behov av mer ändamålsenliga sådana och för att kunna expandera. Utemiljön är en tillgång och de nuvarande planerna är att bygga en ny skola på samma plats som den befintliga.

Skolan bedriver årskursblandad undervisning där förskoleklassen och årskurs 1 har viss gemensam verksamhet. Vidare utgör årskurs 2–3 en undervisningsgrupp, likaså 4–5, etc. Undervisning i trä- och metallslöjd, hem- och konsumentkunskap och idrott och hälsa sker två andra fristående grundskolor i närheten.

Skolverket godkände Pauliskolan som en fristående grundskola för årskurserna 1–6 genom beslut den 5 juni 1992 (dnr 1992:0623). Därefter har skolan den 29 november 1993 fått godkännande för årskurserna 7–9 som en fristående skola för fullgörande av vanlig skolplikt (dnr 93:1621). Skolan har också godkännande att bedriva förskoleklass i anslutning till skolan genom en underrättelse den 19 november 1999 (dnr 1999:1862).

Skolan ska enligt beslut om godkännande bedriva utbildning motsvarande grundskola och har kristen profil.

Skolverket har utövat tillsyn vid tre tillfällen och beslut om fortsatt godkännande har fattats den 24 april 1995 (dnr 1994:2047), den 24 november 1997 och (dnr 1997:1854) den 12 februari 2004 (dnr 2003:2868). Vid det sistnämnda tillfället hade skolan fått kritik för att inte ha upprättat en årlig kvalitetsredovisning, vilket då gjordes.

Huvudman för skolan är Stiftelsen Pauliskolan med organisationsnummer 843002-1918.

Verksamheten vid Pauliskolan startade läsåret 1993–1994 och omfattar förskoleklass och årskurserna 1–9. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 88 barn och elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Helsingborgs kommun, men skolan har även elever från Landskrona, Bjuvs och Ängelhoms kommun.

Tillsynsprotokoll för Pauliskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper



Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag



Lärarnas bedömning och utvärdering



Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering



Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande



Tillit till elevens förmåga



Trygghet och studiero



Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)



Undervisningstid och val



Särskilt stöd



Avgifter



Rektors beslutsfattande



Huvudmannaskap och tillstånd



Stabilitet



Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 a § skollagen

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Kursplanerna

Motivering:

Med anledning av skolans låga elevantal är det vissa år som skolans resultat för årskurs 9 inte blir synligt i den nationella statistiken. Skolans meritvärde vårterminen 2010 var 218,2. Det framgår att resultatet kan variera mycket mellan olika år, och 2010 fanns det elever som inte blev behöriga till gymnasieskolans nationella program. Skolan beskriver att variationerna i elevresultat över tid beror mycket på elevernas individuella förutsättningar där få elever ger ett procentuellt stort utslag. Skolinspektionen vill rikta uppmärksamheten på skolans uppdrag att ge alla elever förutsättningar att nå målen och hur skolan behöver utvecklas för att bli på det klara med vad den tillför. Nedanstående bedömningar behandlar sådana områden.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn ser inte i tillräcklig utsträckning till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Förutom de nationella målen har Pauliskolan gjort lokala konkretiseringar av nationella kursplaner. Vidare får eleverna inför ett arbetsområde en lokal pedagogisk planering som anger vad arbetet ska innehålla, hur det ska bedrivas och vilka mål det riktar sig mot. Elevintervjuerna visar att det inte är tydligt för eleverna att det är de nationella målen som ska vara utgångspunkten för skolarbetet.

De lokala kursplanerna har i vissa fall ett innehåll som går utöver vad som står i de nationella kursplanerna, vilket innebär att skolan riskerar att fjärma sig från det nationella uppdraget och samtidigt begränsa sig i vad det bör innebära. Vidare medför ett innehåll som lärarna lokalt har fastställt en inskränkning i förhållande till elevernas rätt till inflytande och uppdraget att gemensamt med dem planera undervisningen (se vidare under Skolans lärandemiljö, Fokus på lärande).

Skolan har en lokal kursplan för kristendom, som inte finns som nationell kurs i grundskolan. Av elevintervjun att döma är det otydligt hur kristendomsundervisningen förhåller sig till ämnet religionskunskap. Enligt lärarna är de lokala målen för kristendom en del av religionskunskapen. Skolinspektionen finner att den lokala kursplanen för religionskunskap samt "kursplanen" för kristendom gör det oklart för eleverna huruvida det är de nationella målen som gäller för undervisningen i religionskunskap.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering**Bedömning:**

Skolan ger inte eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling i tillräcklig utsträckning.

Författningsstöd:

1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolan har börjat använda verktyget Unikum där lärarna kan skriva in elevernas skriftliga omdömen och lärare, elever och föräldrar kan kommunicera kring elevens utveckling. Intervjuerna visar emellertid att eleverna ännu inte får skriftliga omdömen i alla ämnen. De insända exemplen visar att lärarna i allmänhet beskriver elevens kunskapsutveckling i förhållande till målen samt vilka mål som är elevens utvecklingsområden. Men eleverna får inte sådana beskrivningar i alla ämnen, och beskrivning av kunskapsutvecklingen i förhållande till målen är inte alltid tydlig utan omdömena kan gälla elevens allmänna engagemang.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn tar inte i tillräcklig utsträckning ansvar för att regelbundet utvärdera skolans resultat och använda detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen

Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Enligt rektorn gör skolan inga analyser av kunskapsresultat på övergripande nivå eftersom det statistiska underlaget är så litet. Det har emellertid skett jämförelser mellan resultat i olika ämnen som visat skillnad mellan flickors och pojkars resultat, vilket har lett till analys och åtgärder. Arbetsplanen innehåller läroplansenliga mål i avsnittet Kunskaper och färdigheter, men inga åtgärder för hur utvecklingsarbetet mot dessa mål ska bedrivas. Avsnittet följs heller inte upp i skolans kvalitetsredovisning, som i liten utsträckning berör skolans kunskapsuppdrag. Resultaten av skolans elevenkäter behandlas i kvalitetsredovisningen främst när det gäller området normer och värden, medan sådana resultat som handlar om undervisning och lärande inte sammanställs och analyseras på skolnivå. Rektorn besöker undervisningen i viss utsträckning, men inte med en systematik som är ägnad att samla underlag för skolans utvecklingsbehov när det gäller arbetet med elevernas lärande.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Skolan arbetar inte i tillräcklig utsträckning för att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig skola

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

I intervjuerna med eleverna finns ett par exempel på att elever kan följa en egen takt då de redan nått skolans lokala mål för årskursen, men bilden överlag är att alla ska göra samma sak samtidigt, och att alla lärare inte har tillräckligt höga förväntningar på eleverna utifrån deras förutsättningar. Vidare anser eleverna att det finns lärare som inte försöker stimulera eleverna och göra dem intresserade även av ämnen de inte från början har intresse för.

Bedömning:

Skolan arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen

4 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2 Elevernas ansvar och inflytande

Lpo 94, 2.3 Riktlinjer

Motivering:

Skolan har identifierat inflytande över utbildningen som ett utvecklingsområde, vilket framgår av kvalitetsredovisningen. Att elevernas inflytande inte är tillräckligt visar sig i skolans enkäter och i intervjuerna med eleverna, där yngre eleverna anser att lärarna sällan frågar hur de vill arbeta. De äldre eleverna berättar att de i olika utsträckning kan påverka redovisningsformer och i vilken ordning olika moment studeras, men att det varierar mellan lärarna hur aktivt de inhämtar elevernas åsikter. Både lärare och elever anger att eleverna inte är delaktiga i att utforma innehållet i utbildningen utifrån kursplanernas mål. Utöver kvalitetsredovisningen som anger att elevernas delaktighet i planering ska öka finns det inget utvecklingsarbete på skolan som är ägnat att öka skolans förmåga när det gäller elevers delaktighet.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolans ordningsregler är inte förankrade hos eleverna.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen

6 kap. 8 b § grundskoleförordningen

Motivering:

En fristående skola är enligt nuvarande bestämmelser inte skyldig att ha ordningsregler, men om man har sådana gäller samma utgångspunkt som för grundskolor med kommunal huvudman då utbildningen i den fristående skolan ska motsvara denna. Vid Pauliskolan finns trivselregler i respektive klass, där eleverna varit delaktiga. Det finns också gemensamma ordningsregler som eleverna inte varit delaktiga i att utarbeta och enligt intervjuerna inte identifierar sig med. Enligt rektorn beror detta på att en del av dessa regler inte är förhandlingsbara. För att uppnå syftet med att ha ordningsregler behöver dessa vara föremål för en levande diskussion på skolan som eleverna ges möjlighet att påverka och ha inflytande över när de arbetas fram. Närmare vägledning finns i Skolverkets informationsmaterial Ordningsregler för en trygg och lärande skolmiljö.

Bedömning:

Rektorn ser inte i tillräcklig utsträckning till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling, och på motsvarande sätt är arbetet inte tillräckligt dokumenterat i planen mot kränkande behandling.

Författningsstöd:

14 a kap. 1, 6–8 § skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Vid Pauliskolan bedrivs det i stor utsträckning arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling, men intervjuerna visar att det inte kommer alla elever till del på ett målinriktat sätt. Arbetet har ibland bedrivits i form av tema, och vid höstterminens början finns alltid gemenskapsfrämjande aktiviteter. Men alla elever upplever inte en kontinuitet i det löpande värdegrundsarbetet. Eleverna anger exempel på möjliga förekomster av kränkande behandling som det enligt intervjuerna är osäkert om skolan fångar in och arbetar med. Vidare finns det elever som upplever oro och stök i klassrummet och att det inte alltid hjälper att läraren säger till.

Skolan sammanför sin plan mot kränkande behandling och sin likabehandlingsplan i ett dokument vilket är fullt möjligt, men den befintliga planen behöver en genomgripande översyn då den inte är uppdaterad utifrån både skollagen och diskrimineringslagen. Vidare finns åtgärderna för det förebyggande arbetet angivna för respektive undervisningsgrupp, men den kartläggning som ska ligga till grund för åtgärderna är inte synlig i planen, inte heller en kartläggning som ger riktning åt skolans gemensamma arbete. Det är därmed inte tydligt vilka behoven är, hur åtgärderna är anpassade till behoven och hur resultatet av arbetet kan följas upp. De intervjuade eleverna säger sig känna till att det finns en plan mot kränkande behandling, men inte vad skolans plan innebär eller att de skulle varit delaktiga i att utarbeta den.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Skolan har inte säkerställt att sådant särskilt stöd som behövs ges till alla elever som har svårigheter i skolarbetet.

Författningsstöd:

1 a kap. 5 a § förordningen för fristående skolor

Motivering:

Intervjuerna vid Pauliskolan visar att lärarna och arbetslaget är uppmärksamma på när elever riskerar att inte nå målen, och arbetar också flexibelt med att tillgodose deras behov utifrån sin kompetens. Lärarna framför emellertid att denna inte alltid räcker till när det gäller att utreda och utforma åtgärder. Det finns för närvarande en utbildad specialpedagog anställd, men denna är resurslärare för en enskild elev. I olika intervjuer framförs det behov av den typen av sakkunskap att tillgå även i fråga om andra elevers svårigheter och behov. Externa resurspersoner anlitas emellanåt. Skolans gemensamma beskrivning av hur arbetet med särskilt stöd utformas är nyligen tillkommen och har enligt lärarna inte hunnit prövas.

Det framgår av intervjuerna att åtgärdsprogram alltid upprättas, men då registret av åtgärder är begränsat kan detta bli uttömt och enligt intervjuerna är det inte säkerställt att eleven verkligen fått det stöd som är adekvat i förhållande till svårigheterna. Vidare är de insända exemplen på åtgärdsprogram i olika grad ändamålsenliga när det gäller att beskriva elevens svårigheter, vilka mål som eleven inte riskerar att uppnå, vilka behov eleven har och vilka insatser skolan gör.